

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Radmily Baďurové a soudkyň Mgr. Šárky Bokůvkové a JUDr. Šárky Žmolilové v právní věci žalobců **a) Mgr. Radky V.**, nar. xxx, bytem xxx, **b) Mgr. Daniela V.**, nar. xxx, bytem xxx, **c) Jaroslava V.**, nar. xxx, bytem xxx, **d) Jarmily V.**, nar. xxx, bytem xxx, **e) Bc. Miroslava M.**, nar. xxx, bytem xxx, **f) Bc. Evy M.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupených Mgr. Tomášem Ondruchem, advokátem se sídlem Havířov-Město, Moskevská 24a/1440, proti žalované **Nemocnici s poliklinikou Havířov, p.o.**, IČO 00844896, se sídlem Havířov, Dělnická 1132/24, zastoupené Mgr. MUDr. Karlem Adamusem, Ph.D., advokátem se sídlem Karviná-Mizerov, Kirovova 1430, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalované **České pojišťovny a.s.**, IČO 45272956, se sídlem Praha 1, Spálená 75/16, **o zaplacení nemajetkové újmy**, o odvolání žalobců proti rozsudku Okresního soudu v Karviné - pobočka v Havířově ze dne 2. února 2017, č.j. 111 C 81/2016 - 165,

t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu se **potvrzuje**.

II. Žalobci **jsou povinni zaplatit** žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 24.570 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalované.

III. Žalobci **jsou povinni zaplatit** vedlejší účastníci na náhradě nákladů odvolacího řízení 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem okresní soud zamítl žalobu, aby byla žalovaná povinna zaplatit žalobkyni a) 3.250.000 Kč, žalobci b) 2.000.000 Kč, žalobci c) a d) každému 180.000 Kč, žalobci e) 150.000 Kč a žalobkyni f) 160.000 Kč (odstavec I. výroku) a rozhodl, že se žalované a vedlejšímu účastníkovi náhrada nákladů řízení nepřiznává (odstavec II. výroku).

Okresní soud vyšel ze zjištění, že žalobci a) a b) v květnu 2014 plánovaně počali dítě a 12.09.2014 uzavřeli sňatek. Žalobkyně a) i přes znovuoobnovení stavů panické úzkosti v květnu 2014, pro které užívala antidepresivní léky po celou dobu těhotenství, vnímala početí svého prvního dítěte jako šťastnou událost. Stejně tuto událost vnímali i ostatní žalobci. Těhotenství probíhalo bez komplikací, žalobkyně a) byla po psychické stránce dobře stabilizovaná. Dne 27.02.2015 v ranních hodinách byla přijata ve 41. týdnu těhotenství na porodnické oddělení žalované. V 16.14 hod. žalobkyně a) porodila zralý plod, porod byl ukončen vakuumextrakcí. Po porodu u dítěte rychle vyhasínala akce srdeční, resuscitace byla neúspěšná, dítě se narodilo mrtvé. Postup lékařů žalované byl odbornou komisí vyhodnocen jako non lege artis, kdy nejpozději v 13.37 hod. měli přistoupit k ukončení porodu pro závažný patologický kardiokografický záznam. Žalovaná svou vinu na smrti dítěte nepopírala, k odškodnění se stavěla kladně s tím, že vše je v kompetenci pojišťovny, žádnou zvláštní satisfakci příbuzným neposkytla. Prostřednictvím pojišťovny byla žalobkyni a) vyplacena částka 750.000 Kč, žalobci b) částka 500.000 Kč, žalobcům c) a d) každému částka 70.000 Kč, žalobci e) částka 100.000 Kč a žalobkyni f) částka 90.000 Kč, když částku 10.000 Kč měla uhradit přímo žalovaná. V lednu 2016 žalobkyně a) podruhé otěhotněla, dne 06.10.2016 porodila císařským řezem syna.

Na základě zjištěného skutkového stavu dospěl okresní soud k závěru, že žaloba není důvodná. Po právní stránce posoudil nárok žalobců dle ust. § 2959 občanského zákoníku účinného od 01.01.2014 (dále jen o.z.). Okresní soud dovodil, že žalovaná zasáhla do absolutního práva žalobců, kterým je právo na život, když

neodvrátila hrozící nebezpečí. Smrt dítěte způsobila žalobcům duševní útrapy, mezi účastníky zůstala sporná pouze výše náhrady. Okresní soud přihlédl ke všem okolnostem dané věci, vycházel z jednotlivých kritérií, na nichž se shoduje Ústavní soud v nálezu ze dne 22.12.2015 sp. zn. ÚS 2844/14 nebo ze dne 09.08.2015 sp. zn. ÚS 3456/15 a Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 12.04.2016, č. j. 4 Tdo 1402/2015 nebo ze dne 18.05.2016, sp. zn. 6 Tdo 1421/2015. Vycházel ze základního rozpětí náhrady za duševní útrapy od 240.000 Kč do 500.000 Kč, a to pro skupinu nejbližší spjatých osob, jakými jsou rodiče, děti, manželé. Na straně žalované přihlédl okresní soud ke skutečnosti, že svou vinu nepopírala, k odškodnění se stavěla kladně, žádnou zvláštní satisfakci příbuzným neposkytla. Žalobcům se písemně omluvila, avšak tato sama o sobě nevypovídá nic ve prospěch škůdce. Nedošlo k zásahu do majetkové sféry žalované, neboť je pro daný případ kryta komerčním pojištěním.

U žalobkyně a) vycházel okresní soud z horní hranice judikatorního rozmezí, tj. z částky 500.000 Kč. Kritérium pro zvýšení spatřoval ve skutečnosti, že šlo o první žalobčino dítě a že byla přítomna u úmrtí svého dítěte. Přihlédl rovněž k tomu, že žalobkyně a) neztratila reprodukční schopnosti, v mezidobí porodila další dítě. Jako dostatečnou satisfakci tak shledal částku 700.000 Kč. U žalobce b) rovněž vycházel z horní hranice rozmezí, když se jednalo o první společné dítě s žalobkyní a) a byl osobně přítomen porodu. Okresní soud neshledal žádná kritéria pro zvýšení této horní hranice základního rozmezí, když událost neměla tak negativní dopad do jeho duševní sféry, jako je tomu u matky dítěte a u žalobce b) nešlo o jeho první dítě. Částky již vyplaceného peněžního zadostiučinění ze strany žalované, ke kterému došlo prostřednictvím vedlejšího účastníka, považoval okresní soud za dostačující.

Výše uvedené rozmezí náhrad za duševní útrapy neplatí u prarodičů dítěte, jako příbuzných II. stupně. Oproti rodičům byla nižší intenzita vnímání události, nebyli přítomni u porodu, jejich vnouče zemřelo jako novorozenec a i přes nepochybnou bolest takové ztráty tu, nahlíženo objektivně, nemohlo dojít k přetřhání vazeb, jež by byly vytvořeny s dítětem starším. K zásahu do práva na rodinný život v širším smyslu nedošlo s vyšší mírou intenzity. Rovněž u žalobců c), d), e) a f) shledal okresní soud vyplacené částky za dostačující, když respektoval faktický rozdíl v utrpení prarodičů ze strany matky a ze strany otce. Matčini rodiče nutně vnímali situaci intenzivněji, neboť jejich dcera rodila poprvé, sama byla u porodu ohrožena, rodičům dítěte byli fyzicky více na blízku. Otcovi rodiče pak událost vnímali zprostředkovaně.

Proti tomuto rozsudku podali včasné odvolání žalobci a domáhali se jeho změny tak, že žalobě bude vyhověno. Poukazovali na průběh porodu s tím, že na straně žalované nepochybil jen jeden zaměstnanec, ale celý personál, jednalo se o sérii fatálních pochybení, které nesly nenapravitelné důsledky. Ztráta dítěte a vnoučky přináší žalobcům i celé jejich rodině nezměrnou bolest a částky určené okresním soudem jsou nepřiměřené nízké. Vyslovili nesouhlas s tím, že otci byla přiznána nižší částka, než matce s tím, že se porodu toliko účastnil. Částka přiznaná

prarodičům je nižší, než paušální částka stanovená předchozí právní úpravou. Rovněž nesouhlasili s rozdílnou výší nemajetkové újmy pro prarodiče ze strany matky a ze strany otce. Rozpětí stanovené Nejvyšším soudem, ze kterého okresní soud vycházel, je v rozporu se zněním ust. § 2959 o. z., když kompenzace by měla být co nejúplnější a měla by odpovídat zásadě slušnosti. Citované rozhodnutí Nejvyššího soudu je v rozporu s ústavněprávním požadavkem na zachování proporcionality mezi jednotlivými typy náhrad nemajetkových újem.

Žalovaná navrhovala potvrzení rozsudku jako věcně správného s tím, že zohlednil všechny faktory, jakož i zásadu slušnosti. Žalovaná od počátku k věci přistoupila odpovědně, s žalobci jednala, opakovaně se omluvila, seznámila je s přijatými nápravnými i preventivními opatřeními. Žalobcům již byly vyplaceny náhrady, které jsou dostatečné. U jednání pak uvedla, že v souvislosti s událostí se uskutečnil odborný seminář zaměřený na danou problematiku, zaměstnanci žalované byli opakovaně proškolení na vyhodnocení KTG záznamu a došlo k dovybavení porodního sálu CTG přístrojem, který eliminuje falešně negativní KTG záznamy.

Vedlejší účastník navrhoval potvrzení rozsudku jako věcně správného. S žalobci se snažili ihned jednat, aktivně k celé události přistupovala rovněž žalovaná, nezpochybňovala své pochybení s tím, že vyplacená výše nemajetkové újmy byla stanovena po pečlivém zvážení všech okolností.

Z podnětu podaného odvolání přezkoumal odvolací soud dle ust. § 206 o. s. ř. rozsudek okresního soudu postupem dle ust. § 212 věta první a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Okresní soud při dokazování postupoval v souladu s procesními předpisy, z provedených důkazů vyvodil logická zjištění odpovídající ust. § 132 o. s. ř. Z těchto důvodů odvolací soud skutková zjištění okresního soudu jako správná přejímá. Skutkový stav zůstal nezměněn i v odvolacím řízení.

Na správně zjištěný skutkový stav aplikoval okresní soud správné právní ustanovení. Odvolací soud rovněž souhlasí s právním posouzením věci, které okresní soud ve věci zaujal a na které odvolací soud v podrobnostech odkazuje.

Žalobci se žalobou domáhali odškodnění újmy na svých přirozených právech, konkrétně na jejich právu na soukromí, která vznikla v důsledku smrti jejich dcery a vnučky.

Právo na soukromí a soukromý život v sobě zahrnuje i právo na vytváření a rozvíjení vztahů s dalšími lidmi. Součástí soukromého života je tedy i rodinný život

zahrnující jak citové, morální a sociální vztahy mezi příbuznými, tak i vztahy materiální povahy.

V daném případě bylo prokázáno, že dcera a vnučka žalobců zemřela v důsledku špatného lékařského postupu zaměstnanců žalované, přičemž se jednalo o takové pochybení, které je řešeno rovněž v rámci trestně právních předpisů. Toto jednání je možno hodnotit jako neoprávněný zásah a je v příčinné souvislosti mezi nastalou újmou na přirozených právech žalobců a jejich duševními útrapami.

Náhrada nemajetkové újmy v penězích je upravena v § 2957 o. z. a patří mezi právní normy s neurčitou hypotézou, které přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého neomezeného okruhu okolností. Okresní soud odkázal na správnou judikaturu vyšších soudů, ve kterých byla vymezena základní kritéria, která soudům poskytují vodítka při úvaze o výši relativní náhrady. Okresní soud k těmto kritériím přihlédl, tyto řádně a podrobně rozebral a zhodnotil, odvolací soud se s těmito závěry ztotožňuje a v podrobnostech pro stručnost odkazuje na odůvodnění okresního soudu. Přihlédl k postoji žalované, která protiprávnost svého jednání nezpochybňovala, žalobcům se písemně omluvila a přijala opatření vedoucí k zamezení vzniku obdobných událostí.

V posuzovaném případě je zřejmé, že morální satisfakce by byla zcela nedostatečná a bylo na místě přiznat náhradu nemajetkové újmy v penězích. Při určování její výše je důležitým aspektem to, aby odrážena sdílené představy o spravedlnosti a slušnosti. Je nepochybné, že smrt narozeného dítěte je pro rodiče silným a citelným zásahem, který s sebou přináší dlouhodobou psychickou zátěž, kterou není možno zcela odčinit a ocenit v penězích. Má-li nemajetková újma plnit satisfakční funkci, je nezbytné, aby byla přiměřená, tj. aby s ohledem na všechny okolnosti konkrétního případu vyvážila, resp. mírnila nepříznivý následek neoprávněného zásahu, neboť nemajetková újma, vzniklá porušením osobnostních práv, se v obecném slova smyslu ani nedá odškodnit a rozsah vzniklé nemajetkové újmy nelze exaktně kvantifikovat a vyčíslit. Současně je nutno zohlednit částky přiznané v jiných srovnatelných řízeních v rámci zásady proporcionality.

S přihlédnutím ke všem těmto okolnostem se odvolací soud zcela ztotožnil se závěrem okresního soudu s tím, že dosud vyplacené částky za nemajetkovou újmu jednotlivým žalobcům, jsou zcela dostačující, vystihují všechny zásadní okolnosti případu a jsou spravedlivou a slušnou satisfakcí pro jednotlivé žalobce. Odvolací námitky žalobců neshledal odvolací soud důvodnými.

Odvolací soud se zcela ztotožňuje s rozdílnými částkami, které shledal okresní soud za dostatečné u matky a otce. Okresní soud tyto řádně odůvodnil s přihlédnutím

ke všem rozhodným kritériím s tím, že odvolací soud se s takto stanovenými částkami ztotožňuje a v této části v podrobnostech odkazuje na rozsudek okresního soudu. V této souvislosti je nutno podotknout, že samotní žalobci a) a b) ve své žalobě požadovali rozdílnou výši nemajetkové újmy.

Nedůvodná je odvolací námitka týkající se výše odškodnění prarodičů s tím, že tato nedosahuje ani paušální částky stanovené předchozí právní úpravou. Dle ust. § 444 odst. 3 o. s. ř., na které zřejmě žalobci odkazovali, by tato paušální částka prarodičům zemřelé vnučky vůbec nenáležela. Částka dříve stanovená v tomto zákonném ustanovení, již po rekodifikaci neplatí a při úvaze o výši relativní náhrady soud postupuje dle ust. § 136 o. s. ř. a výši určí dle své úvahy, přičemž je povinen přihlídnout ke kritériím uvedeným v ust. § 2957 odst. 2 o. z. a je povinen vysvětlit, které okolnosti vzal v úvahu při stanovení výše relativní náhrady. Okresní soud takto učinil, podrobně rozvedl úvahy, kterými se řídil při stanovení výše náhrady prarodičům včetně rozdílně přiznaných částek, tj. věk zemřelé vnučky, zprostředkované informace o průběhu porodu, jakož i vzdálenost bydliště účastníků a tím omezená možnost osobního kontaktu.

Okresní soud správně vyšel z částky 500.000 Kč, která je obecně přiznávána v rámci relativních náhrad v obdobných věcech. Výše vyplacených částek odpovídá náhradě přiznané v jiných věcech na podobném skutkovém základu. V této souvislosti je možno odkázat na dřívější rozhodnutí soudů s přihlédnutím k vývoji judikatury v těchto věcech, např. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 1 Co 161/2012, kde byla matce přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 300.000 Kč za poškození zdraví dítěte při porodu a jeho následné úmrtí 2 roky po porodu, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 21.06.2012, sp.zn. 23 C 297/2009, kdy byla matce přiznána náhrada ve výši 700.000 Kč a otci ve výši 300.000 Kč za úmrtí novorozence v souvislosti s lékařským pochybením, kdy smrt nastala po několika měsících v kómatu. Odkaz odvolatelů na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě (vedené pod sp.zn. 23 C 240/2008) ve spojení s rozhodnutím Vrchního soudu v Olomouci jako soudu odvolacího, je zcela nepřipadný. V dané věci se jednalo o úmrtí 15letého syna a bratra v důsledku několikanásobného pochybení lékařů, přičemž matka byla samoživitelka, o syna se prakticky od narození starala sama a ve společné domácnosti žila pouze se svými dětmi.

Ze všech těchto důvodů odvolací soud potvrdil napadený rozsudek dle ust. § 219 o. s. ř. jako věcně správný.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. s přihlédnutím k ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a procesně úspěšné žalované a vedlejšímu účastníku náleží náhrada nákladů odvolacího řízení v plné výši.

Žalované byli žalobci zavázáni zaplatit na nákladech odvolacího řízení 24.570 Kč. Tato částka představuje odměnu za dva úkony právní pomoci (vyjádření k odvolání a účast u jednání) po 9.500 Kč, tj. 19.000 Kč (dle ust. § 9 odst. 4 písm. a), § 12 odst. 3 a § 7 bod 6 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif - dále jen vyhl., když bylo vycházeno ze součtu tarifních hodnot, tj. z tarifní hodnoty 300.000 Kč), 2x režijní paušál po 300 Kč (dle ust. § 13 odst. 3 vyhl.), tj. 600 Kč, náhradu za ztrátu času v rozsahu 4 půlhodin po 100 Kč (dle ust. § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhl.), tj. 400 Kč, náhradu cestovného ve výši 306 Kč (cesta z Karviné do Ostravy a zpět, 50 km, při průměrné spotřebě 7,5 l/100km benzínu Natural 95 a ceně dle vyhl.č. 440/2016 Sb. 29,50 Kč, náhradě za 1 km 3,90 Kč), to vše navýšeno o 21 % DPH ve výši 4.264 Kč.

Vedlejšímu účastníku byli žalobci zavázáni zaplatit částku 300 Kč představující paušální náhradu hotových výdajů dle ust. § 151 odst. 3 o. s. ř.

Náklady odvolacího řízení byli žalobci zavázáni zaplatit ve lhůtě stanovené dle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř., z toho náklady řízení žalované k rukám jejího zástupce dle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **je dovolání přípustné**, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je možno podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně.

V Ostravě dne 23. října 2017

Za správnost vyhotovení:
Eva Gergišáková

JUDr. Radmila Baďurová v.r.
předsedkyně senátu